

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2CoCsp/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122202659
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Mičietová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7122202659.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Mičietovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobkyne A. B. B., C., D. XX, IČO: XX XXX XXX, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanej E. C., nar. XX.X.XXXX, F., D. XXXX/X, zast. advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o. G., H. D. XXXX/X, IČO: XX XXX XXX, o zaplatenie 1.204,38 eura, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 24Csp/62/2022 zo 14. februára 2023

rozhodol:

M e n í rozsudok v napadnutom zaväzujúcom výroku I. a v súvisiacom výroku II. tak, že žalobu zamieta.

P r i z n á v a žalovanej proti žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 414,56 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne vyšpecifikovaným vo výroku I.; výrokom II. povolil žalovanej, aby peňažné plnenie určené vo I. výroku rozsudku zaplatila v mesačných splátkach po 30,- eur vždy do 20. dňa každého mesiaca, s tým, že prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku a to až do zaplatenia celého dlhu aj s príslušenstvom a to pod stratou výhody splátok; výrokom III. v prevyšujúcej časti (o zaplatenie sumy 789,15 eura s prísl.) žalobu zamietol a výrokom IV. priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania proti žalobkyni v rozsahu 32 %.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala od žalovanej zaplatenia 1.204,38 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 29.8.2019 až do zaplatenia titulom nesplateného spotrebiteľského úveru ako aj trov konania skutkovo dôvodiac tým, že jej právny predchodca spoločnosť I. J. K., L. ako veriteľ dňa 15.6.2017 uzavrel so žalovanou ako dlžníkom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1720017153 podľa zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „ZoSÚ“), obsahom ktorej bol záväzok veriteľa/právneho predchodcu žalobkyne poskytnúť žalovanej spotrebiteľský úver 2.000,- eur, ktorý poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných 72 mesačných splátkach po 41,01 eura, splatných vždy 20. dňa v mesiaci a to až do celkovej čiastky 2.952,72 eura, pri celkových nákladoch spotrebiteľa 952,72 eura, pri priemernej RPMN 12,95 %, RPMN vo výške 14,89 %, pri dohodnutej odplate 14,89 %, pri fixnej ročnej úrokovej sadzbe 14,89 %, s tým že prvá splátka bola splatná 20.7.2017, termín konečnej splatnosti úveru bol 20.6.2023, najvyššia prípustná výška odplaty bola 19,62 %. Žalovaná poskytnutý úver riadne a včas nesplácala a žalobkyni, resp. jej právnenmu predchodcovi do podania žaloby zaplatila len sumu 1.321,23 eura. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok právny predchodca žalobkyne vyzval žalovanú listom - „Predžalobná upomienka“ z 26.6.2019 na úhradu dlžných splátok vo výške 122,97 eura, na čo jej poskytol dodatočnú lehotu na

plnenie viac než 30 dní a súčasne ju upozornil aj na možnosť splatnosti celého dlhu, pokiaľ nedôjde úhrade týchto splátok. Ani v dodatočne poskytnutej lehote žalovaná dlžné splátky neuhradila, preto právna predchodkyňa žalobkyne M., L.. vyhlásila dňa 23.8.2019 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh splatným v celom rozsahu. Ku dňu podania žaloby neuhradený dlh po lehote splatnosti predstavoval sumu 1.204,38 eura.

Žalovaná nárok žalobkyne neuznala a namietala v konaní, že zo strany veriteľa nebola pri poskytnutí úveru overená bonita spotrebiteľa - žalovanej v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, že neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ a po pripustení zmeny na strane žalobkyne uznesením súdu prvej inštancie sp. zn. 24Csp/62/2022-108 zo dňa 20.10.2022 namietala aj aktívnu vecnú legitimitáciu žalobkyne s poukazom na § 92 ods. 8 zákona o bankách. Namietala i nesprávne uvedenie obligatórnych náležitostí zmluve o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ.

Súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 1 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, § 7 ods. 1, 16, 17, 20 a § 11 ods. 2, 3 zákona o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), § 53b ods. 2, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1.2.2013). V súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami mal súd prvej inštancie za preukázané, že neboli sporné skutočnosti vyplývajúce z obsahu žaloby a k nej predložených dôkazných listín, a to že ide o spotrebiteľskú zmluvu, i to že žalovaná takýto charakter zmluvného vzťahu ani nespochybňovala. Súd skúmal námietky žalovanej týkajúce sa skúmania bonity spotrebiteľa žalobkyňou pri poskytnutí úveru pričom zistil z obsahu zmluvy o úvere, že z nej vyplýva, že žalovaná mala v čase uzavretia zmluvy 68 rokov, uviedla, že je rozvedená, starobná dôchodkyňa, bez vyživovacích povinností, s priemerným mesačným čistým príjmom 335,- eur, mesačné výdavky v zmluve uvedené neboli. Uviedol, že žalobkyňa predložila rozhodnutie B. H. z 1.12.2016, ktorým bol žalovanej priznaný starobný dôchodok 281,30 eura mesačne počnúc od 1.1.2017, predložila aj dohodu o pracovnej činnosti, uzavretú medzi J. H. B. so sídlom v Bratislave a žalovanou, svedčiacu o vykonávaní práce pracovníka univerzálnej priehradky predaja tovaru a služieb za odmenu vo výške 2,50 eura/hod. v rozsahu maximálne 10 hodín týždenne, ktorá bola uzavretá na dobu určitú od 1.7.2017 do 30.6.2018, ako aj výplatné pásky vystavené týmto zamestnávateľom, z ktorých súd zistil, že žalovaná dosiahla v mesiacoch január až apríl 2017 príjem vo výške 30,- eur mesačne. Súd ďalej z dokladov predložených žalobkyňou zistil, že dôvodom pre uzavretie zmluvy bola konsolidácia inej, predchádzajúcej úverovej zmluvy uzavretej so žalovanou pod č. 6249081, pri ktorej bol dlh zostatku úverovej istiny 368,54 eura a výška pôvodnej mesačnej splátky bola 13,84 eura. V dôsledku konsolidácie došlo k navýšeniu úveru o sumu 1.631,46 eura (t.j. 1.631,46 eura navýšenie + 368,54 eura zostatok starého úveru = 2.000,- eur nového úveru). Svedčil o tom aj príkaz na úhradu z 15.6.2017, ktorým veriteľ na účet žalovanej poukázal len sumu 1.631,46 eura a teda zvyšok úveru 368,54 eura mal byť realizovaný v prospech splatenia dlhu žalovanej z predchádzajúcej úverovej zmluvy. Súd usúdil, že právny predchodca žalobkyne síce skúmal a aj si listinne overoval výšku príjmu žalovanej, avšak napriek preukázateľnej reálnej výške príjmu žalovanej 311,30 eura mesačne (zo starobného dôchodku a z príjmu z pracovnej činnosti), v zmluve uviedol, že jej príjem je vo výške 335 eura, t.j. o 23,70 eura vyšší, čo pri tak nízkom príjme a výške poskytnutého úveru nebola zanedbateľná suma. Zo žiadneho údaju v zmluve ani v pripojených dokladoch pritom nevyplývalo, na základe čoho navýšil príjem žalovanej o uvedenú sumu. Súd poukázal i na fakt, že právny predchodca žalobkyne teda nepochybne v čase uzavretia novej zmluvy o úvere mal vedomosť o tom, že žalovaná nebola schopná splácať ani predchádzajúci úver a to napriek tomu, že jeho mesačná splátka bola oveľa nižšia - 13,84 eura. Nakoniec, súd usúdil, že z obsahu zmluvy ani z iného dokladu nevyplývali žiadne údaje, týkajúce sa výdavkov žalovanej na živobytie - bývanie, strava, chod domácnosti, na lieky atď. Súd dospel k záveru, že veriteľ/právny predchodca žalobkyne nepostupoval pri uzatváraní zmluvy pri skúmaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver s dostatočnou odbornou spôsobilosťou, a to na úrovni hrubého porušenia svojich povinností vyplývajúcich z § 7 ods. 1 ZoSÚ. Dôsledkom porušenia týchto povinností bolo jednak to, že veriteľ nebol oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru a vyžadovať od žalovanej jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a jednak to, že úver bolo potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 2 ZoSÚ).. Vychádzajúc z uvedeného (že žalobkyňa nebola oprávnená úver predčasne zosplatiť) uzavrel, že na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru ku dňu 19.8.2019 (úkon veriteľa), oznámené listom zo dňa 26.6.2019, je potrebné nahliadať ako na úkon bez právnych účinkov. V dôsledku toho, že úver bolo potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, uzavrel, že žalovaná je povinná vrátiť žalobkyňi len sumu zodpovedajúcu výške reálne poskytnutej istiny úveru, t.j. 2.000,- eur, od ktorej je potrebné odpočítať sumu, ktorú už žalovaná vrátila, ktorá nebola sporná; išlo o sumu 1.321, 23 eura špecifikovanú žalobkyňou v žalobnom návrhu. Zo žalovanou

predložených výpisov z účtu súd mal preukázať, že po podaní žaloby zaplatila na účet žalobkyne (A. B.) v dňoch 24.10.2022 sumu 83,20 eura a 5.12.2022 sumu 41,60 eura, spolu 124,80 eura. Aj keď žalovaná predložila výpisy z účtu o zaplatení ďalších súm (dňa 11.2.2022 - 108,76 eura, dňa 28.4.2022 - 81,57 eura, dňa 8.7.2022 - 65,08 eura a dňa 13.9.2022 - 54,38 eura), súd tieto na úhradu dlhu žalovanej z úveru nezapočítal, pretože boli zaplatené inému subjektu - N. F. B. B. a teda, nie na účet pôvodného alebo nového žalobcu, resp. veriteľa. Rozdiel medzi reálne poskytnutou sumou 2.000 eur a sumou, ktorú už žalovaná zaplatila 1.446,03 eura (z toho 1.321,23 eura pred podaním žaloby a 124,80 eura po podaní žaloby), bol v čase rozhodovania súdu vo veci vo výške 553,90 eura. Z takto stanoveného dlhu však bola v čase rozhodovania súdu splatná len časť, keďže súd uzavrel, že veriteľ nebol oprávnený úver predčasne zosplatiť a žalovanej ostalo zachované právo splácať úver v dohodnutých mesačných splátkach, pričom konečný dátum splatnosti úveru bol 20.6.2023 (t.j. až po dni, kedy súd vo veci rozhodol). Vychádzajúc z výšky reálne poskytnutej sumy úveru 2.000 eur mala žalovaná splácať úver splátkami po 27,77 eura mesačne (2.000 eur : 72 splátok = 27,77 eura). V čase rozhodovania súdu (14.2.2023) bolo splatných 67 splátok úveru, čo predstavovalo 1.860,59 eura (27,77 eura x 67 splátok). Žalovaná zaplatila len sumu 1.446,03 eura a teda, v čase rozhodovania jej splatný dlh predstavoval sumu 414,56 eura, na zaplatenie ktorej súd preto žalovanú rozsudkom zaviazal (výrok I.). V prevyšujúcej časti o zaplatenie 789,15 eura súd žalobu ako nedôvodnú výrokom III. rozsudku zamietol (1.204,38 eura - 414,56 eura), včítane sumy ostávajúcich piatich splátok, v poradí 68. až 72., splatných v mesiacoch február až jún 2023, spolu vo výške 138,85 eura.

Súd prvej inštancie následne posudzoval i otázku, resp. námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne. Uzavrel túto otázku tak, že žalobkyňa je v konaní aktívne vecne legitímovaná na uplatňovanie predmetnej pohľadávky. Vychádzal z toho, že podľa § 526 ods. 1 OZ, ako aj v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách sa nevyžaduje súhlas dlžníka na platnosť postúpenia pohľadávky. Dlžník však musí byť o postúpení vyzoomený. Ak pôvodný veriteľ opomenie splnenie oznamovacej povinnosti voči dlžníkovi, nový veriteľ tento nedostatok zhojí tým, že v konaní preukáže, že k postúpeniu pohľadávky došlo a to predložením zmluvy o postúpení. V danom prípade došlo k postúpeniu pohľadávky v priebehu (po začatí) súdneho konania, pričom pôvodná žalobkyňa, ako aj nová žalobkyňa postúpenie pohľadávky preukázali predložením písomnej zmluvy o postúpení v konaní. Z daného dôvodu súd pripustil zmenu na strane žalobkyne uznesením sp. zn. 24Csp/62/2022-108 z 20.10.2022. V tejto súvislosti poukázal aj na skutočnosť, že žalovaná akceptovala postúpenie, pretože po podaní žaloby plnila dlh zo zmluvy na účet novej žalobkyne. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 414,56 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne vyšpecifikovaným vo výroku I.

Výrokom IV. priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania proti žalobkyňi v rozsahu 32 % podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

3. Rozsudok v napadnutom zaväzujúcom výroku I. ako i súvisiacich výrokoch II. a IV., povoľujúcich splátky a priznávajúcich náhradu trov konania, napadla včas podaným odvolaním žalovaná uplatniac odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Namietala nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie, ktoré vyústili do nesprávneho právneho posúdenia, a ktoré spočívajú podľa názoru žalovanej v tom, že mal súd za preukázané splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a teda mal preukázať aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyne v danom konaní, napriek tomu, že konajúci súd správne vyhodnotil, že neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Ďalej poukázala na to, že neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, predžalobnú upomienku ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti považovala za neplatné právne úkony, zároveň namietala, že žalobkyňa nepreukázala existenciu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, napadla i to, že v čase postúpenia pohľadávky ešte nenastala konečná splatnosť úveru, ktorá podľa zmluvy bola dohodnutá na deň 20.6.2023 a teda namietala, že došlo k postúpeniu tzv. živého úveru, čo je v rozpore s ustanovením § 17 ZoSÚ a preto zmluva o postúpení pohľadávky bola neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ. Žalobkyňa teda nepreukázala splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a v konečnom dôsledku žalobkyňa nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitímáciu. Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu v zmysle § 388 CSP a to tak, že zamietne žalobný návrh i vo zvyšnej časti a prizná žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu označila rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu za vecne správne. Súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou a aj skutkovou stránkou

veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a s jeho rozhodnutím, ktoré bolo vecne správne sa v plnej miere stotožnil. V spore bolo preukázané, že žalovaná poskytnutú sumu úveru veriteľovi nezaplatila, preto v súlade so zákonom a princípom spravodlivosti bola žalovaná zaviazaná súdom na zaplatenie sumy nevráteného úveru. Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie postupom v zmysle § 387 ods. 1 CSP v napadnutých výrokoch potvrdil ako vecne správne.

5. V odvolacej replike žalovaná dodala, že žalobkyňa nepreukázala doručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, opakovala, že neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ, a preto došlo k postúpeniu tzv. živého úveru pred termínom konečnej splatnosti 20.10.2026 (správne 20.6.2023 – pozn. odvolacieho súdu), trvala na svojom už uvedenom názore, že žalobkyňa nemá v tomto spore aktívnu vecnú legitimáciu.

6. V odvolacej duplike žalobkyňa poukázala na to, že zosplatnenie pohľadávky bolo medzi stranami dohodnuté v zmluvných podmienkach v článku 9 bod 2, ktoré sú súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 6259872. Žalobkyňa bola toho právneho názoru, že nijakým výkladom. § 53 ods. 9 OZ nemožno vyvodit' záver, že zákonodarcu vyžaduje 2 úkony pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, jednak výzvu podľa § 53 ods. 9 OZ a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, ku ktorým musí byť preukázané doručenie oboch listín. Opäť zdôraznila, že zosplatnenie tohto úveru bolo platné a účinné a že splnila zákonom stanovené podmienky uvedené v § 92 zákona o bankách. Poukázala na rozhodovaciu prax súdov. Zdôraznila, že žalovaná pohľadávka bola primárne pohľadávkou nebankového subjektu, spoločnosti I. J. K., L., ktorej vlastníkom sa banka stala až následne, v dôsledku zlúčenia subjektov.

7. Podľa § 382 CSP, ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

8. Na základe citovaného § 382 CSP vyzval odvolací súd žalobkyňu i žalovanú, aby sa vyjadrili k možnému použitiu § 17 ods. 1 a/ a b/ zákona č. 129/2010 Z.z. („ZoSÚ“) pri posúdení veci odvolacím súdom, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce. Žalovaná vo vyjadrení uviedla, že v predchádzajúcich podaniach poukázala na to, že jej žalobkyňa nedoručila oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti v zmysle § 565 OZ, neboli tak splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ a teda keďže došlo k postúpeniu tzv. živého úveru pred termínom konečnej splatnosti úveru, išlo o postúpenie v rozpore s ustanovením § 17 ods. 1 ZoSÚ. Preto rovnako ani zmluva o postúpení pohľadávky bola neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ, žalobkyňa teda nepreukázala splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a v konečnom dôsledku žalobkyňa nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitimáciu. Žalobkyňa v odpovedi na predmetnú výzvu uviedla, že dostatočne skúmala bonitu žalovanej. Poukázala na to, že zo strany žalovanej nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorú by jej právny predchodca bol posúdil a so žalovanou dohodol nové podmienky splácania. Mala za to, že zdroje príjmu žalovanej a schopnosť splácať predmetný úver boli preukázateľne preverené, a teda nemohlo dôjsť k hrubému porušeniu povinnosti skúmania bonity žalovanej sankcionované bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru podľa § 7 ZoSÚ.

9. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) na základe odvolania podaného včas žalovanou ako oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), v rozsahu vyplývajúcom z § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, pričom dospel k záveru, že je odvolanie žalovanej dôvodné ako aj, že pre svoje rozhodnutie má dostatočný skutkový základ, preto v merite veci sám rozhodol procesným postupom podľa § 388 CSP a napadnutý rozsudok zmenil tak, ako to je uvedené vo výrokoch tohto rozhodnutia.

10. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 18. júla 2024 o 9:35 hod. v pojednávacej miestnosti č. 210/ II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli dňa 4.7. 2024 zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade § 219 ods. 3 CSP.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Žalovaná odvolanie odôvodnila s poukazom na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, t.j. mala za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1,2 CSP, alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

14. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti je právnym posúdením činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnú normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý však nesprávne interpretoval alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý síce správne interpretoval, avšak právnú normu nesprávne na zistený skutkový stav použil a teda v skutkových okolnostiach z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

15. Svojimi odvolacími námietkami odvolateľka urobila predmetom odvolacieho prieskumu správnosť právneho záveru súdu prvej inštancie o platnom zosplatnení úveru veriteľom a následne o danosti aktívnej vecnej legitímácii žalobkyne.

16. Podľa § 17 ods. 1 písm. a/ a b/ ZoSÚ účinného v čase postúpenia pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a/ ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a/, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b/ prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

17. Súd prvej inštancie vo vzťahu k otázke danosti aktívnej legitímácii žalobkyne, ktorá pohľadávku mala nadobudnúť na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok z 30.11.2017 (uzavretej medzi I. J. K., a.s. a M., L. na strane jednej a A. O. B., B. na strane druhej) a Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 16.9.2022 potvrdenej v mene postupcu M., L. a v mene postupníka spoločnosťou A. B., B., posudzoval túto len podľa § 524 ods. 1, 2 a § 526 OZ a podľa § 92 ods. 8 zák. o bankách, avšak bez prihliadnutia na to, či boli v posudzovanej veci splnené podmienky na postúpenie práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere upravené v citovanom § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. Jednou z podmienok na platné postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru je podľa citovaného ustanovenia, že postupovaná pohľadávka je splatná v celom rozsahu, teda, že je buď po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru, t.j. nastala splatnosť už aj poslednej splátky alebo ide o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, t.j. pri ktorej bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru.

V danej veci z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo zrejmé, že konečná splatnosť úveru mala nastať až dňom splatnosti poslednej splátky úveru splatnej dňa 20. júna 2023, teda splatnou v celom rozsahu mohla byť postupovaná pohľadávka zo spotrebiteľského úveru v čase jej postúpenia dňa 16.9.2022 iba z dôvodu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. V danej veci však súd prvej inštancie ustálil (viď odsek 37. odôvodnenia rozsudku), že žalobkyňa (M., L.) nebola oprávnená úver predčasne zosplatiť (podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. ako dôsledok porušenia povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona), a na tento úkon - vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru ku dňu 19.8.2019, oznámené listom zo dňa 26.6.2019 je potrebné nahliadať ako na úkon bez právnych účinkov. Ak úver nebol platne zosplatený, v čase postúpenia pohľadávky (16.9.2022) nebola ešte celá pohľadávka splatná, preto postúpenie pohľadávky bolo vykonané v rozpore s citovaným § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., ktorý výslovne zakazuje postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru, ak nie sú splnené podmienky upravené v tomto ustanovení. Súd prvej inštancie opomenul zohľadniť právnu úpravu § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. aj keď správne v konaní ustálil a ani nebolo sporné medzi stranami sporu, že ide v prípade uplatnenej o pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy.

17. Postúpenie pohľadávky zo 16.9.2022 je teda neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ. Je nesporné, že predmetom postúpenia bola pohľadávka pred termínom konečnej splatnosti úveru a teda podmienky podľa § 17 zákona č. 129/2010 Z.z. neboli dodržané, žalobkyňa na základe neplatného právneho úkonu nenadobudla platne postupovanú pohľadávku, nestala sa jej veriteľkou a preto v tomto konaní nie je žalobkyňa aktívne vecne legitimovaná na jej vymáhanie.

18. Odvolací súd preto rozsudok v napadnutom zaväzujúcom výroku I. a v súvisiacom výroku II. zmenil tak, že žalobu zamietol (§ 388 CSP).

19. Vzhľadom na zmenu napadnutého rozsudku odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP rozhodol o trovách celého konania a vychádzajúc z plného úspechu žalovanej v konaní, priznal jej náhradu trov celého konania v plnom rozsahu proti žalobkyni, ktorá v konaní úspech nemala. Odvolací súd nevzhladol dôvody osobitného zreteľa na aplikáciu § 257 CSP.

20. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).